

Barcelona 6 de febrer de 1925

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVIII Número 2396 15 cèntims — Atrassats 30

ESTUDIS FISONÒMICS

Quatre badocs

CURACION RADICAL DE LA AVARIOSIS

(SIFILIS)

Tratamiento fácil y discreto con los comprimidos de GIBERT

Los comprimidos de GIBERT no producen irritación intestinal y contienen además una notable proporción de arsénico en estado orgánico en que se conoce su bienhechora influencia en la evolución de la enfermedad.

La impregnación del organismo, a dosis pequeñas administradas cotidianamente, termina por crear en el organismo un medio en que los espiroquetos (microbio de la sífilis) se debilitan y mueren. La salud no está en nada comprometido y no ocurre la intolerancia que algunas veces se manifiesta después de la inyección a dosis máxima.

Hay enfermos que no pueden someterse al tratamiento costoso de la inyección, y a otros les repugna entrar en las clínicas

donde todo el mundo sabe tratar las enfermedades sífilíticas. El tratamiento por los Comprimidos de GIBERT es sumamente fácil y discreto; la caja puede llevarse en el bolsillo del chaleco, y todo el mundo puede curarse sin ser notada su enfermedad.

Sustituye con ventaja al 606. Numerosos certificados médicos - Preparado por J. Gibert, Farmacéutico especialista de 1.ª de la Universidad de París - La caja de 50 comprimidos, Ptas. 7'50.

FARMACIA SARRIAS, Plaza Santa Ana, 9
FARMACIA TARRÉS, calle Carmen, n.º 34

Fabricació i reparació de tota classe de Bicicletes

Última creació de la Bicicleta

Magdalena i Teixidor

Comerç, núm. 1
(Davant Palau Belles Arts)

SUCURSAL: Carrer Calàbria
(Xamfrà Creu Coberta)

GRAN CAFE RESTAURANT

OLYMPIA

Ronda Sant Pau, 17-21

Salons per a banquets. - Esplèndids
locals per a Dominó i Tresillo

22 Billars

Preus econòmics

BICICLETES

Motos

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Teléfon 1445 A - BARCELONA

PATI BLAU

Pelal, 1 | Ronda Universitat, 3

Acabades les reformes d'aquest Cafè, ha quedat convertit en un dels mes elegants salons de la nostra Barcelona, amb una temperatura agradabilíssima.

Diàriament Audicions de Radi per un aparell de lo més modern, construït expressament per aquesta casa, única a Barcelona.

NOTA. Aquesta casa sols consumeix llet, nates, yogurs, & &, de la LLETERES DE CATALUNYA.

El Gato Negro

Bar - Charcuterie

Rambla del Mig, 36-38 - Tel. 2290 A

SERVEI DE PRIMER ORDRE

Única Casa amb servei de CAFE-EXPRES per a tot el públic

PREUS MODERATS

SALON DORE de la GRANJA ROYAL

Lloc predilecte del públic distingit

TE-CONCERT

de 5 a 8 i mitja tarda amb música de Tzigans

Vetllades musicals

de 10 a 12 nit amb extraordinaris concerts per l'eximi Quintet TOLDRA

Elegans sortides de Teatre

de 12 a 2 i mitja de la matinada amenitzades per l'Orquestrina ROYAL

: El més selecte en el Ram de Pastisseria :
Les últimes creacions en Nates, Cremes i Chantilly

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

més perversa que hi ha: més que el *pernod*, el *whisky*, o el vi petit.

Tota aquesta gent comenta la desgràcia d'un empresa i. Aquest empresari s'ha quedat amb noranta mil pessetes que no eren seves, cosa a que tots els empresaris estan exposats. Com també estan exposats a que, després, qu'hi cauen, tothom comenti la seva caiguda amb crueltat i mala fe.

Que són dues coses que no s'han de tenir, però que són —precisament perquè no s'han de tenir—les que es tenen amb més facilitat.

Tota aquesta gent s'ensanya amb l'empresari caigut. Tota aquesta gent, no obstant, n'havia rebut favors. Tot això no és massa bonic. Ni massa digne.

Arriba un company nostre a la tertúlia. Pregunta:

—De qui parlem?

—De *Fulano*—contesten.

I ell, el nostre company, diu, somrient:

—Carai! Semblen autors!

—Per què?

—Per la mala llengua!

Aquest número

ha passat

per la prèvia

censura militar

PARADOX

EL DALTABAIX

En un bar de nit té lloc l'escena. Intervenien en ella còmics, empresaris, periodistes i altra mena de gent dolenta.

Tota aquesta gent pren cafè amb llet, que és la beguda

ELS QUE ESTAN ALEGRES

—Venga alegria!
Señores, venga alegría.

Proses epigramàtiques

EL FANG DE BARCELONA

El fang de Barcelona, senyors, és una cosa sèria. Paraula! No ens creguin vanitosos, però tenim la ferma convicció de que en cap altra ciutat del món es disfruta un fang com el que disfrutem a Barcelona.

Nosaltres, els barcelonins, ens podem enorgullir de vàries coses. I ens en enorgullim. Entre aquestes coses, s'hi compten la Sagrada Família, la Reforma, el Parc de Montjuich—del que aviat no ens en podrem enorgullir, perquè ja comença a fer llàstima—les rambles, la casa d'en Gaudí, etcètera, etc. Ens podem enorgullir també d'altres moltes coses, però com ...

... nosaltres, encara que no ho sembli, som persones modestes, les deixem de compte.

Aquesta mateixa modèstia és la qui té la culpa de que despreciam moltes coses, de que no els hi donem importància.

Una d'aquestes coses és el fang, el fang que disfrutem a Barcelona. És meravellós, és magnífic, és únic. Cap altra ciutat del món té un fang com el que tenim nosaltres. Cap altra ciutat del món cometria el pecat que cometem nosaltres: no fer-ne cas.

El nostre fang reclama un savi, un gran savi d'aquests de nou tipus que troben utilitat a tot: al paper vell, a les sabates velles, als ossos, etcètera, etc.

Perquè aquest fang que es fa amb tanta abundància i freqüència en els carrers de Barcelona, ha d'ésser útil, ha de servir per alguna cosa. Quan no, per a patinar. I avui la gent hi és tan aficionada a patinar! ...

XARAU

FRINÉ

Friné, la dona més bella de l'antiga Grècia, meravellada del propi encant—com tantes dones molt menys belles—es tirà a la mar per a fer creure que com Venus havia nascut d'un bes de sol i d'escuma blanca.

El tribunal sever d'Atenes, l'Areopac, constituït per set jutges gràvids i austers, volgué castigar a Friné la profanació de la llegenda sacra.

Friné comparequé davant de l'Areopac; presentà el seu cos ben nu. Era tan bella que l'Areopac no pogué menys que perdonar-la.

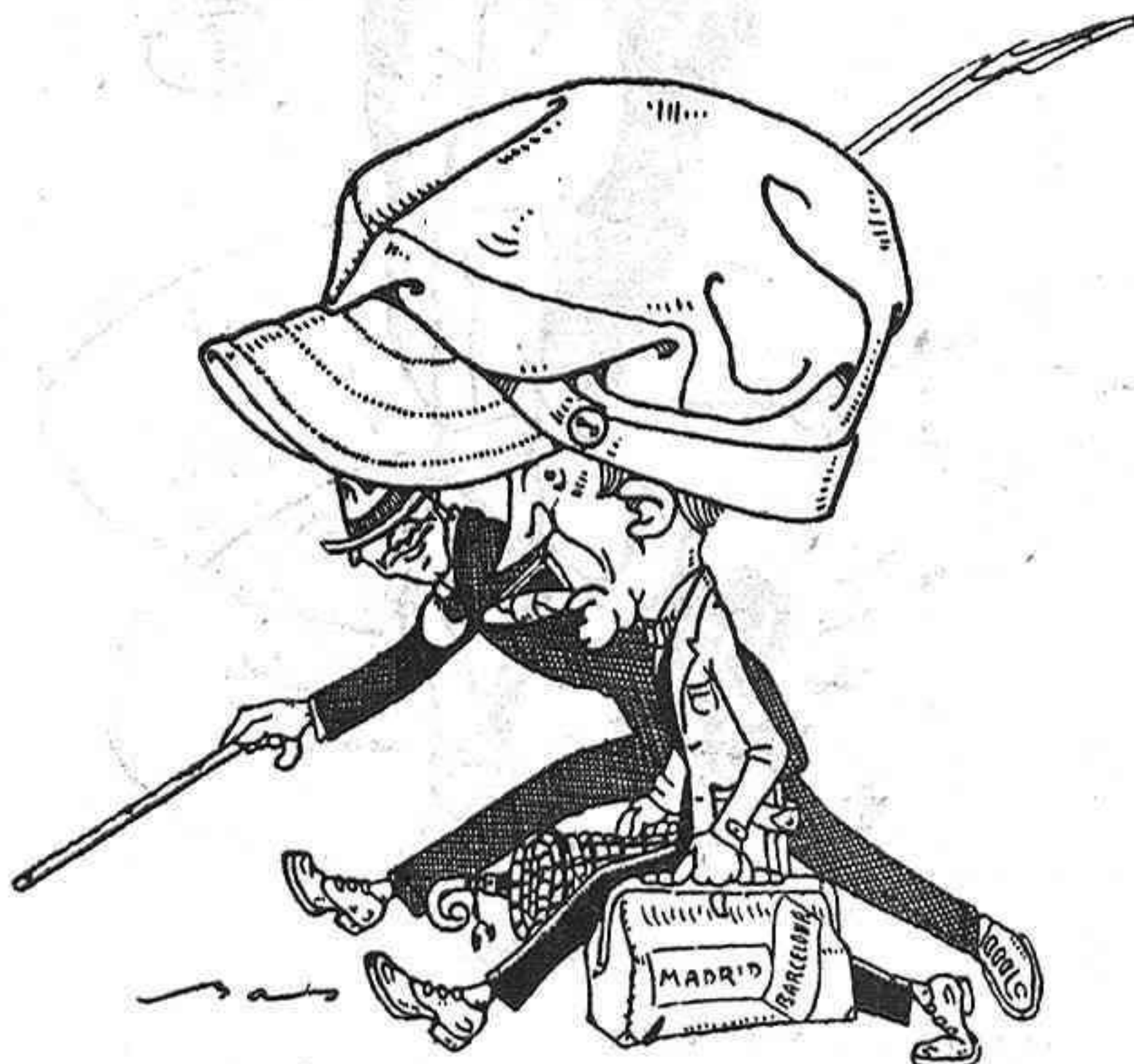
ALEXANDRE MAGNE I DIÓGENES

Alexandre Magne, un dels conqueridors més grans de l'Antiguitat, vivia en temps del gran filòsof Diògenes.

La fama de Diògenes havia arribat fins al gran Alexandre. Alexandre el volia conèixer. El trobà prenent el sol i li digué que demanés el favor més gran que li plagués.

El gran filòsof féu: "Aparteu-vos del davant que em féu sombra".

SALPER

GANGUES

—Viatjar d'aquesta manera dona gust.

Desenganys d'amor

Raríssims són els homes que no han sofert desenganys d'amor.

Són penalitats de la vida que ens posen el cor de prova i de les quals en sortim més homes.

L'amor no és cap cosa fàcil; l'amor és cosa difícil. Les coses fàcils no s'estimen. És necessari posar-hi un poc d'ànima en les coses; posar-hi sang i quan una cosa ens costa sang llavors ho estimem vivament perquè allò ja és sang nostra, perquè allò ja és nosaltres mateixos.

I si aleshores sentim en el més viu de l'ànima la mossegada cruent del desengany, ens sembla perdre el món de vista, ens sembla que ja ho hem perdut tot, que ja no ens hi resta res en aquesta vida. I això és un altre engany que després ens porta un altre desengany, però agradable. Veiem que allò que estimàvem té un valor mesquí, era una cosa pobrissona i trista que sinó ens hagués entrebancat fatalment en la vida, ens hauria estat, almenys, una nosa

eterna. Tan sols ens sap greu el molt que hi havíem posat; l'encallament de dues o tres anyades, el seny i el cor i les nostres principals energies de tot aquest temps que és un tresor incalculable que el donàvem de bon grat i a mans besades.

L'amor té per consuetud contradir als bons de cor, potser perquè els dolents de cor no el senten, senten només una passió rastrera, la impetuositat de la carn que ells confonen amb l'amor.

El gran Ramon Llull—que és una de les quatre figures més grans que han passat pel món i que sinó és més conegut universalment és per la sort d'ésser català—sofrí un terrible desengany d'amor. És possible que sens aquest desengany hagués continuat sempre essent un cavaller distret i és quasi segur que la desillusió amorosa li remogué el geni que portava dins i el féu l'home diví en art i ciència.

Ausias-March, el poeta més gran de la Catalunya vella, sofrí la contínua contrarietat i el menyspreu d'una bella dama i això precisament el féu el geni més preclar de la seva època.

Es per això, és perquè les penalitats del cor ens fan més homes.

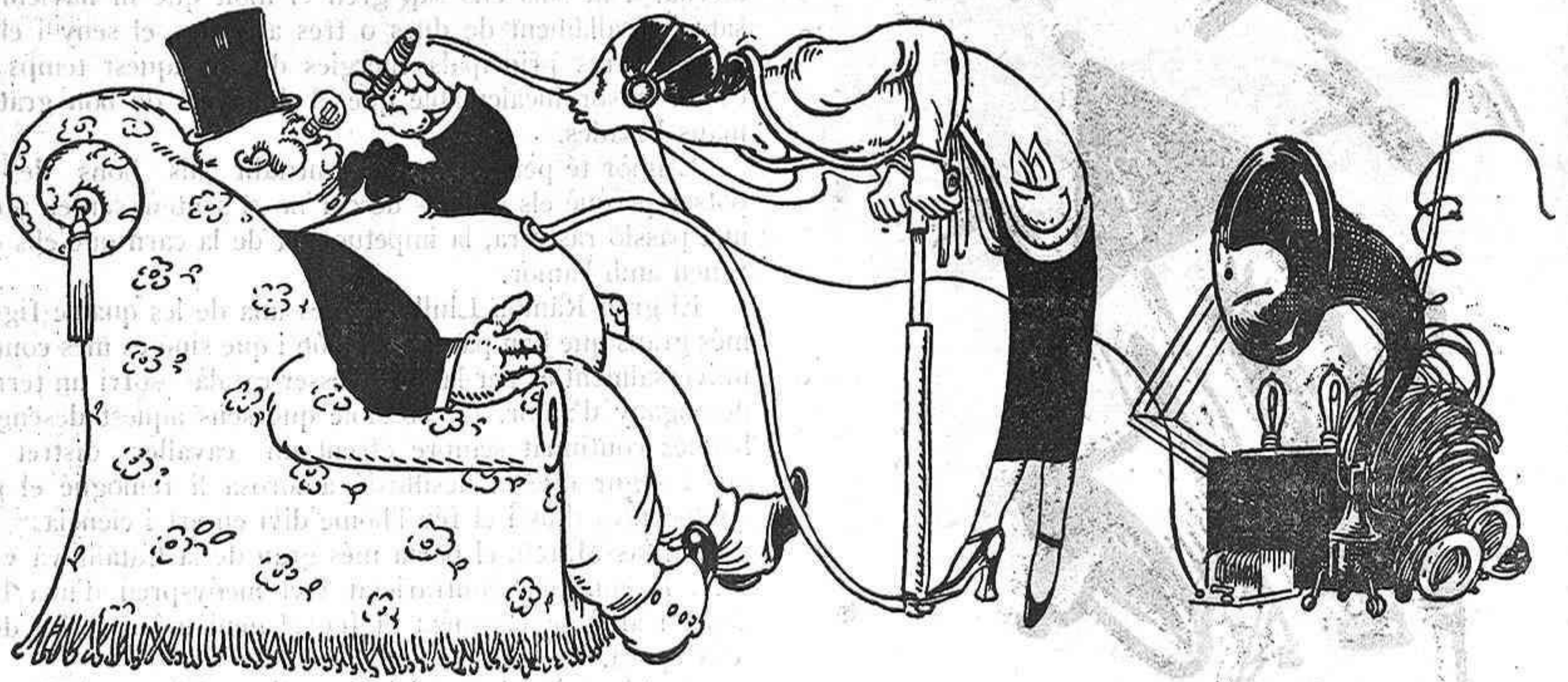
La Dolor fa grans i forts els homes. El goig és abscondit sots la dolor, com el fruit sots la closca de les ametlles: hem de trencar l'esclofa de la dolor per a saborejar el fruit dolcíssim. Oi més, la dolor ens ofereix la copa d'or amarga, però ciençuda on hi trobem el secret de totes les meravelles del món.

Aquests batzacs de la vida fan reaccionar amb una força arriscadora. Naturalment que un hom porta sempre aquella espineta dins que ens intriga. Més que més quan s'ha estimat molt.

Però jo crec que el goig i la dolor són tallats proporcionalment per tota la nostra vida. Si durant la joventut malversem els cabals del goig, després no ens resta res més que dolor i ploralles. Per això és satisfactori haver passat certs tràngols d'amor. Són dolències que ens purifiquen les sangs i desperten facultats anímiques que dormien al nostre fons i ens predisposen perquè quan trobem l'ànima bona sapiguem estimar-la més i més.

Jo he renegat d'una dona—pobreta!—que em traï vilment i sens que li agraeixi res, perquè la mala intenció hi era tota, m'he donat compte del bé immens que ha fet en mi el desengany sofert.

Hi ha gent que dels homes només n'estimen el sou o el capitalet i si el sou o el capitalet fracassen les qualitats mentals i sentimentals d'aquell home ja no els diu res. I

ELS GRANS NEGOCIS

La T. S. F. engreixant les companyies de llum.

després mirem al fons d'aquelles ànimes no hi trobarem res més que un joc de passions rastres que mantes voltes an estat pagades.

Els joves que sofriu desenganys d'amor com jo he sofert, beneiu la mà estúpida que us fuetja el cor perquè d'aquest trànsit en sortireu més forts i més homes.

JOAN D'ALIÓ

Plorava o reia la font?

LA FONT REIA

La font reia, ho sé de cert;
tenia la veu tan clara
que cada arbre era més verd
de la rialla a la cara.

Tenia un riure d'infant,
mig de dona i mig de noia,
i la verdor del voltant
vivía d'aquesta joia.

Era un riure avalotat,
tot el coll li sorollava
i floria en un esclat
de frescor que es comanava.

Era un pler de joventut
que bronzia dins les venes;
petons en la solitud,
dring suau de clares trenes.

Reia per ganes de riure,
talment com fan els infants,
un riure pausat, però lliure
com un picament de mans.

Riure de mils de veus clares
d'una munió d'infants
sobre els genolls de llurs mares
rebut pluges de petons.

Què coses que la font deia
amb el seu riure joíós!
Sé de cert que la font reia
i creixien les verdós.

En els brots de cada branca
reia una flor, enlluernant,
perquè la rialla franca
se'ls hi anava encomanant.

La font reia, ho sé de cert;
tenia la veu tan clara
que cada arbre era més verd
de la rialla a la cara.

LA FONT PLORAVA

La font plorava, un sospirar
d'una melangia fonda;
semblava el llànguit tombar
d'una cabellera blonda.

Queia en un defalliment
que encomanava basarda,
arreconada i gement
com una ànima covarda.

El pas del dolor sorrut
d'aquella ploralla dolça
feia un penjoll llargarut
de neguit devingut molsa.

Com un ull era el bassal,
un ull gement que es dolia
i es queixava del seu mal
quan el raig viu el feria.

PANORAMES DE LA CIUTAT

Barcelona en un dia de pluja.

Plorava pel vianant
que té la gorja endolida
perquè la sentís plorant
i la trobés desseguida.

Plorava neguits cruentos
que qui sap d'on venien;
hi havia en els seus laments
pregoneses que es perdien.

Era un mal de cor endins
que li sortia a la cara;
barreja de mil verins
que es tornava dolça i clara.

Era un lai de joventut
que tantost s'enamorisca
sent l'embat del goig golut
i no s'aguanta i rellisca.

Era un llarg defalliment
que encomanava basarda.
La font cantava gement
com una ànima covarda.

NO SÉ SI REIA O PLORAVA

Si la font reia o plorava,
jo encara no ho sé ben bé;
sols sé que la font cantava
més bé del que jo sé fè.

I duia plors i rialles
com jo dintre del meu cant
i llegendes i rondalles
que aprenguí quan era infant.

Es la font de la infantesa,
la més clara que hem sentit,
plori o rigui té dolcesa
misteriosa d'infinit.

La infància és tan a la vora
de l'ignot d'on hem vingut,
que tant si riu com si plora
té gust de l'inconegut.

Si la font reia o plorava,
jo encara no ho sé ben bé;
sols sé que la font cantava
més bé del que jo sé fè.

SALVADOR PERARNAU

OLYMPIA

La companyia Lombardo-Caramba, que amb tant d'èxit ve actuant en el teatre "Olympia", obtingué un entusiasta triomf amb l'estrena de l'opereta "La danza delli Libellule", del mestre Franz Lehar.

Sens que aquesta opereta ofusqui la glòria de les demés del renomnat músic Lehar, és deliciosa i plena de situacions gracioses que deixen lluir la presentació brillant de la sempre atraient Agnès Lidelba, gentil i bella com gran artista, i l'incomparable Alfred Orsini hi palesa tota la seva gràcia còmica que és magnífica.

El públic aplaudí calurosament als dos artistes en vèries escenes, com i també al tenor Mari i a tot el conjunt, que treballà tan impecablement com ja ens té acostumats aquesta companyia.

NOVEDADES

En aquest teatre continua representant-se la revista parisenca "Tu perds la boule". Dissabte estrenàren dos quadros més: l'"sketch" "Equilibri fantàstic", molt distret i d'equilibris verament prodigiosos on Lola an Partner mo-tren les seves grans habilitats.

L'altre quadro és "La taverna tràgica", que és força interessant.

Dintre poc tindrà lloc una nova variació de quadros d'aquesta simpàtica revista que tant distreu al públic barceloní.

VICTÒRIA

La companyia Enric Palacios, que actua en aquest teatre, està divertint molt encertadament el públic amb un selectísim i variat programa.

A més de les obres que hi hem vist representar, amb molta gràcia, "El cabo primero" i "La Corte de Faraón", continua també la representació de "La Bejarana", que segurament és l'obra millor del teatre líric de l'any passat.

En canvi hi hem vist l'estrena de "Don Crescencio el bonito", ens ha semblat una xavacanada de les més grosses que avor-reix al públic d'una manera gran.

... ..

La companyia, molt correcta i acertada.

CÓMICO

En aquest teatre està acabant la seva tasca la companyia tràgica-còmica Rambal, que durant molts dies ha entusiasmat al públic amb la representació de lo més escollidet del teatre espanyol.

Celebrem el bon acert que ha tingut fins ara l'empresa d'aquest teatre.

LICEU

L'Hipòlit Lázaro continua rebent formidables èxits en el teatre més pompós de la nostra ciutat, on debutà fa pocs dies amb la difícil obra "La Favorita", obligant-lo a repetir l'"espirtu gentil" i essent aclamat i ovacionat al final.

Va desenrotllant-se en aquest teatre una temporada artística digna de tot elogi i que potser sobresurt a la valor de moltes temporades anteriors.

ROMEA

Continua essent molt el públic que assisteix a aquest teatre degut a la bona orientació que ha pres d'un quant temps ençà.

Aquest cicle de conferències sobre teatre universal ha donat una forta injecció de vida al teatre nostrat. El sentiment purament català recobra una nova valor amb l'erudició que se li serveix i aquest teatre es revifica.

PER A ACABAR

Tenim notícies fidedignes de que la revista "Mujeres y flores de España" que han estrenat al teatre "La Cigale", de París, els nostres amics Casimir Giralt, Pep Viñas i del Campo ha obtingut un èxit esclatant essent ovacionada tota la companyia i obligant a parlar al senyor Giralt. Hi assistí el ministre d'ins-trucció pública francès i l'ambaixador d'Espanya.

Ho celebrem.

BOB

AIGUAFORTS TARRAGONINS

Vers la "Terra Alta"

Som vuit, som deu, som trenta, dins d'aquest òmnibus un xic badocat, bona mica destenyit, bon tros empolsat, ple d'esquitxos de fang sec, desllori-gat i sobretot exòtic.

L'un fanal és guerxo i tampoc fa llum. Ben segur fou un cop de galga.

Surt brunzent, però aviat es cansa i mesura amb molt de seny la veta blanca que al nostre pas es descargola.

Jo hi sóc foraster enmig dels catalaníssims germans de la serra tarragonina. Si una ciutat ja és una raça; si moltes vegades un poblet ja ho és!

A posta de sol les oliveres s'arreglaren a part i altra del camí. Mentre unes fugen i s'enxiqueixen enrera nostre, les altres que vegerem difuses, petites, se'ns acosten i es fan grans com una marfanta.

Dins l'òmnibus s'hi enraona poc i el tuf de la benzina neteja un xic el baf de la carn humana.

Aquesta gent encara és del segle divuitè; per això a nosaltres, els qui fem soroll de modernitat, se'ns mira de reüllada. Fan bé; de fet els som enemics. Ells fan olor de pa sortit del forn, o de fum de sarments, o de recapte; nosaltres, de metzines industrials. Ells plasmaren la visió dels trulls plens, nosaltres ressonem encara el radi-concert de la vetlla

Al defora, d'aquest cel amplíssim, arreu, arreu, van caient-hi glops de fosca i d'entremig de les esclertes sentim com traspua la gelor.

Hem deixat dos poblets més enrera. Aquí, novament ens aturem. S'hi veuen tapaboques, calces curtes, dones amb mocadors de pèl de cabra.

Mentre el mecànic posa aigua freda al radiador, quatre bailets s'aturen i fan rotllo. El poble viu arrapat a la muntanya. Diria's que les cases volguessin estimbar-se al damunt nostre. Els cresols lluen esporuguits, tremoladissos, escerats, perquè la civilització fa que se'ls arreconi.

El sostre de l'òmnibus cruix d'un gemec que espanta. Hi posen i treuen sacs, banastes, farcells, maletes de viatjant.

Aquest poble és Corbera.

Ara ja anem més amples, i altre cop va desfent-se la veta que mai s'acaba.

Aquí dins hi fa nyonya. No sabem qui són els altres i fins dubtant de qui nosaltres som, hem pensat en quan és més ella una esponja, si dins l'aigua o quan en fem servitud. Quan l'ensopiment apeixa les meditacions, el temps no roda pas segons el rellotge marca; per això ens estranyem de que ja som allà on anàvem.

M. GIBERT MIRET

Consell auster

Aprén, amic, a ésser fort, prudent, correcte, coratjós i ben parlat, caritatiu, sever i disposat a fer, a lo honorable, una fervent adoració constant, no impertinent; que dels que et volten, sies admirat per tes sanes costums, i de bon grat et tinguin per xicot d'enteniment.

Obrant així, al fer-te ja vellet, ta mort serà plaenta, si és que em creus, i marxaràs del món sense dolor...

Mes, tem que quan hauràs fet "el paquet", refusin pagar comptes, tos hereus, an el apotecari ni al doctor!

JOSEP CASANOVES I ALSINA

UNA VÍCTIMA

—No, dona! Jo ho faig per amagrir-me això de caminar rambla amunt i avall! No pas per gust.

VE RRAMEQVES ARTISTIQVES

CAP-I-CUA

Les exposicions de les quals anem a parlar fan cap-i-cua com qualsevulga partida de dominó ben acabada; un cap-i-cua que un hom no sap pas què s'estimaria més, si la cua o bé el cap; aquest correspon a l'avi Mas i Fontdevila i aquella al jove pintor en F. Masvila.

En Mas i Fontdevila és un vellet simpàtic que conserva tota la traça de la joventut; fermesa en el traç, gust exquisit en la tria dels colors, pinzellada franca i segura... Quants i quants jovenets d'aquests que els hi comença a eixir el bigoti i ja es pensen ésser un Sorolla, podrien acontentar-se en semblar-se de lluny a l'avi Mas i Fontdevila que els espera a "El Camarín" per a donar-los-hi una lliçoneta!

* * *

A les "Galerías Layetanas" les exposicions s'hi aboquen pel broc gros, de tres en tres almenys. Ara mateix hi ha un davassal d'aquarelles d'allò més xiroies, fetes per en Josep Civil, que és de la més *civil* que corre en matèria aquarellística, car pinta amb exquisida politessa dintre un *savoir faire* ben personal. Demés és un artista tocat i posat que li agrada quedar bé a tot arreu, i vaja si hi queda! Allí tenim les belles aquarelles *Crepuscle* i *Miratge*, d'una dolça entonació; *Aubada*, d'una bella rojor; *Port d'Alquer*, bonic i transparent i un *Esclat de flors*, *Clavells*, *Violetes*, *Dàlies* i *Nadales*, que ens diuen que en Civil és un bon pintor i demés un excellent jardiner.

L'exposició d'en F. Masvila, que és la cua de les tres de pintura, en porta molta de cua. Ja ho crec! El jove pintor ens demostra que ha fet un bell camí des de la última vegada que va exposar, deu fer uns quatre anys. Heu's aquí un jove simpàtic que no porta pressa com la majoria dels artistes novells. Ell s'ha dit: *piano piano si va lontano*. i, hala, hala, s'és presentat de nou a les "Layetanas" amb un grapat de pintures fetes amb molta traça per a que tot-hom digués:

—Manoi, i què ha avençat aquest xicot!

Jo ja sabia que portava empenta i m'alegro de que la gent se'n adoni: el *Retrat a Tossa* amb el seu paisatge soleiat al fons, és l'obra d'un pintor de temperament que no li agrada deixar les coses a mig fer.

Això no vol pas dir que sia un artista *llepat*... Al contrari: quan pinta retrats sap oblidar-se de que fa pintura de saló i dibuixa ferm, i acusa amb energia i pinta amb desembaràs.

Ja es conceix que en Masvila pertany a una nissaga de bons pintors! Que ho diguin sinó el bodegons i el carrer de *Tossa*, que tanta en fan al costat d'aquelles figures pintades amb valentia i que sembla que belluguin.

En Salvador Martorell és un escultor en pedra, fusta, ivori i bronze que sembla seguir les petjades primerenques d'en Casanovas i en Jou; ara *primitivista*, ara *barroc*, dona mostres d'ésser un estatuari de traça que es preocupa ben poc de la matèria prima. A mi no m'acaba d'agradar el treball d'aquest xicot perquè em fa guaitar enrera: aquella *Mare de Déu de la O* és una monada; *El nen de la boina* el trobo tou i maquet; altres testès em diuen quelcom, però en conjunt, l'exposició em fa pensar amb les piràmides d'Egipte.

C. ARBÓ

EL BATLLE PRÒDIG

—Ai, mala pinta, no t'havies perdut?

La febre del camí

ERRANT...

Fa temps que la meva ànima és eixuta
per somniar la llum d'una illusió:
i enllà pel món vaig fent la meva ruta
sense el desig de veure un horitzó.

Les vies que jo faig són ben desertes
i sempre pel camí, sóc jo tot sol:
de tant en tant les llagues mig obertes
demanen la frescor d'algun consol...

però ja he ofegat tota follia
i l'esperit no pensa ni somnia
amb el desig suprem del caminant.

El més enllà no em dona gens de febre
ni sento al bell damunt de la palpebra
la feresa de cap interrogant!...

JULIÀ GUAL

Glaç de mort a bon preu

Un milionari americà viatjava l'any passat per les regions llargues i pintoresques del Far-West. Anava acompanyat de les seves dues filles, dues senyoretetes de setze i divuit anys, maques com totes les filles de milionaris americans.

Travessaven un país admirable, completament desert, on les estacions estan separades per distàncies tan grans que no podem comprendre els acostumats a espais tan reduïts com els d'aquest país europeu. I feia una calor tan forta que no es podia pas resistir.

Els viatgers havien ja acabat tot el gel.

Les dues senyoretetes patien molt de la calor i suplicaven b'gudes al seu pare. Ell estava ben proveït de xerops, de sodes i de llimonades, però qui els ho fa empassar si els flascos i l'aigua bullia?

El pobre milionari seguí tot el tren cridant:

—Ofereixo cents dòlars al qui em pugui proporcionar dos trossos de gel per a les meves filles.

Tot de cop surt un home d'aspecte sinistre i vell i li entregà dos terrossos de gel embolicats dintre un diari... El milionari pagà els cent dòlars sense discutir. Renuncio a explicar la joia de les dues filles que estaven patint de tanta calor. Dues llimonades glaçades les tornaren de mort a vida.

Però una hora després el sol era més ardent i més irresistible. El pare tornà a buscar a l'home misteriós del gel. Després de seguir i seguir pel tren el trobà, però d'un poc de gel, d'un terrosset més petit que els de l'altra vegada n'hi demanà mil dòlars...

Passà una estona més i les dues filles es sentiren talment morir de set i de calor i el pobre milionari busca que buscarà a l'home misteriós del gel i a l'últim el trobà dins el cotxe furgó.

La meitat del furgó era ocupat per una caixa de plom que semblava haver estat oberta per un cop de tallant.

L'home del gel estava concirós i amb el cap entre les mans.

—Per fi us he trobat—digué el milionari—m'heu de vendre dos trossos més de gel perquè les meves filles estan morint d'aquesta calor tan forta.

—Ressuscitaran a la pròxima estació que és a vint minuts—respongué l'home misteriós.

—Però d'aquí allà elles patiran molt. Sinó és prou cinc mil dòlars, us en dono deu mil, deu mil!, enteneu bé? deu mil!

—Ni per or ni per plata—respongué el misteriós viatger. I senyalant el bagul, obrí una llarga tapa i digué:

—Si us donava un sol trosset més de glaç, el cadàvre del meu oncle arribaria descompost.—TUNUS.

Un drama

La tempesta es desenfrenà com cavall desbocat. La fosca cobria el paisatge, il·luminat de quan en quan per la blanca claror dels llampecs. Els trons eixordaven i els llamps queien.

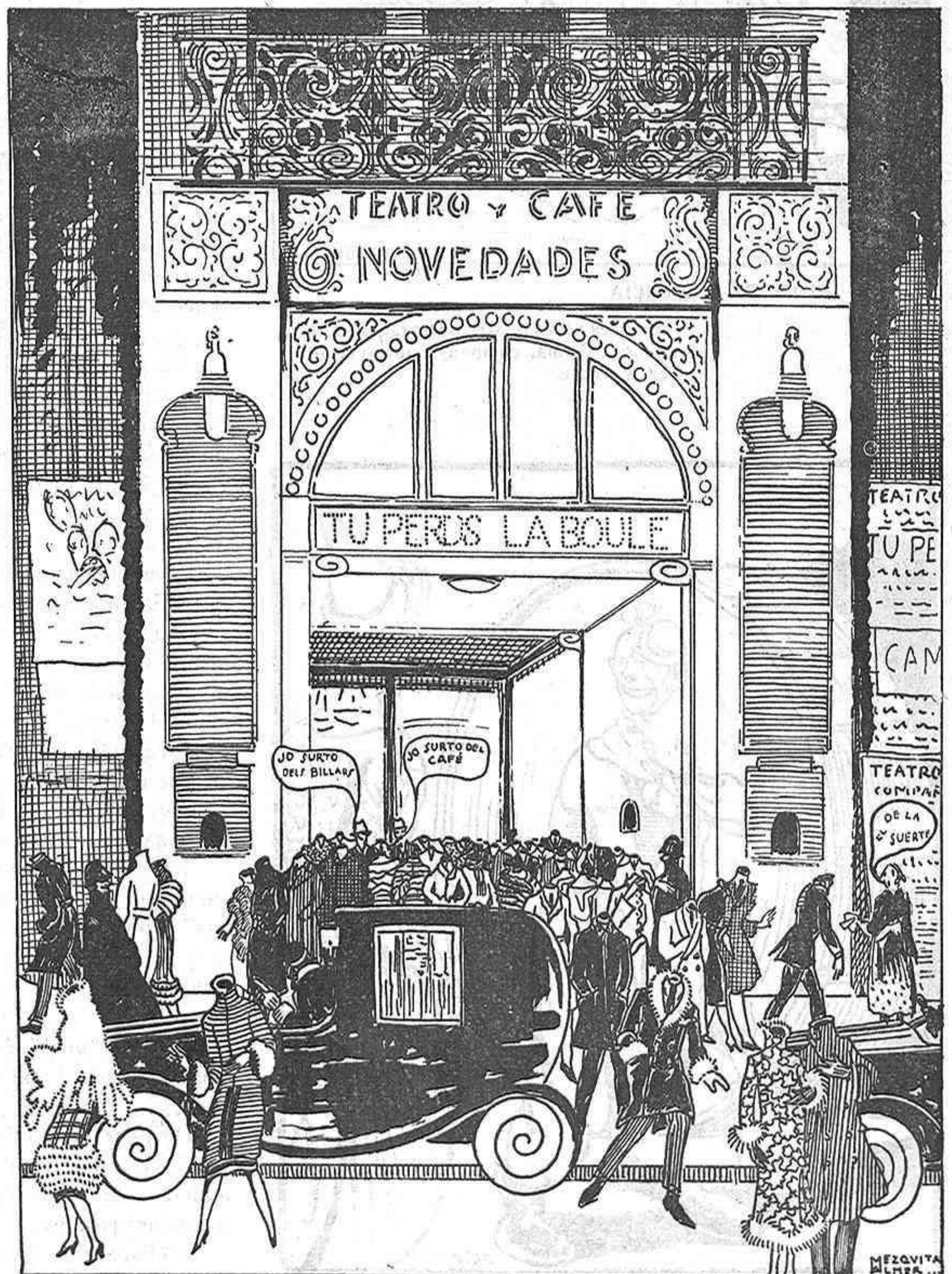
Un fil lluminós que s'escapava de l'interior d'un hostal llunyà, tremolava per entre el llarg serrell d'aigua que es despenia violentment de les altures atmosfèriques.

Dins de l'hostal, tres homes embrutits per l'alcohol i al peu d'una bota monumental, servits per l'hostalera—la qual es deixava abraçar com vulgar mundana—s'emborratxaven amb gots de vi, negre com tinta xina.

En un angle de l'estança, un minyó seriós—a qui els tres borratxos no es cansaven d'insultar perquè no feia com ells—llegia l'obra mestra d'un gran escriptor.

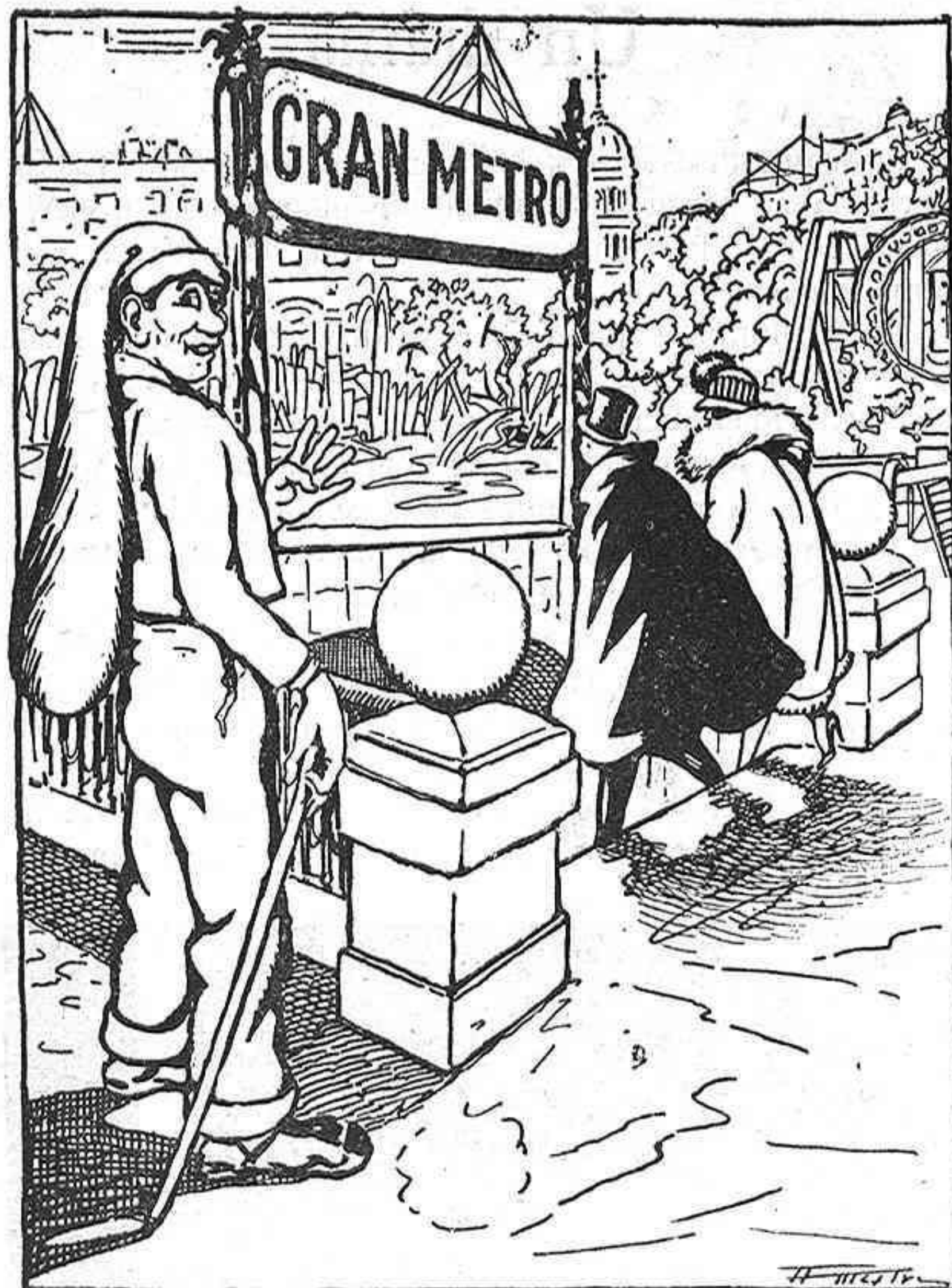
Un tron formidable féu trontollar la casa.

De prompte, un dels embriacs, sec, nassut i borni, anomenat el "Rata", bramà obrint un gros ganivet de pinxo:

ELS GRANS ESPECTACLES

—Nosaltres si que l'hem ben perduda la boule!

AMB UN XIC DE PACIÈNCIA

—En dues hores quatre passatgers i tots gente bien. Calma, companys, que aviat hi anirem de franc.

AL CIRC

—Però vols dir que en Tang és un tonto d'ofici?
—No, home! Es un aficionat!

—Vaig a fo...radar... an aquell mal educat que llegeix...

El pobre minyó veient-se amb perill, i no tenint altra cosa per a defensar-se, tirà pel cap d'aquell energumen una capsa d'aram que portava a la butxaca. La capsa tocà de ple a ple el pols del "Rata" i aquest caigué mort sobre les velles rajoles que allisaven el terreny...

La capsa portava la següent inscripció: "Raticida".

M. G. MIR

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Europa —Español

El camp dels de Gràcia resultà insuficient pel gran nombre d'"españolistas", "europeístas" i... "barcelonistas" que acudiren a presenciar el partit. Nosaltres poguérem apreciar que mai l'equip propietari del camp jugà un partit en que comptés amb més partidaris desitjosos de llur victòria... Al costat nostre un senyor explicava a un altre aquest—per ell—misteri:

—Són els socis dels de Les Cortes, més interessants que els "europeos" per una victòria dels nois d'En Mata, que vénen a encoratjar-los...

Veritablement el resultat del partit no correspongué a lo que aquest fou. El domini dels "europeos" durant els 45 primers minuts de joc, tan aclaparador, el joc que desenrotllaren—magnífic—que vingué a recordar-nos aquell brillant conjunt que arribà a una final del campionat d'Espanya—mereixia més que l'únic "goal", aconseguit per en Cella. Però la davantera "europeïsta" no sapigué aprofitar les immillorables condicions que se li presentaren per a augmentar l'"score"... Potser la presència d'en Zamora—el "coco" dels davanters—influí...

Però, sincerament, creiem que, malgrat la bona actuació d'aquest, a l'acabar la primera part el "marcador" no assenyalava amb justícia el resultat que corresponia a l'actuació d'uns i altres... 1 a 0 a favor de l'"Europa"!

La segona, nivellà més el partit. L'"Español", decidit a no perdre el partit, féu un joc enèrgic, decidit, que als pocs minuts tingué el premi en forma d'empat, aconseguit per En Llauger al rematar un "corner".

La lluita per la victòria, ens féu presenciar des d'aquest moment un joc voluntariós en que els decidits atacs del "realistas" trobaren un ferm obstacle en el joc "europeo" que poc a poc s'imposà novament, malgrat no ésser llurs atacs—en aquests moments—lo perillosos que resultaren durant el primer temps.

Però el "goal" de la victòria no el pogueren aconseguir ni uns ni altres... i així acabà el partit: amb un empat a un "goal".

De llurs respectives actuacions l'"Europa" podia i mereixia la victòria. L'ur joc, en tot moment, fou magnífic i sinó aquella, amb aquesta actuació aconseguí rehabilitar-se de les irregulars pasades.

L'"Español" durant la primera part es limità a una desesperada defensiva. En la segona, llur joc fou més meritori per lo voluntariós, però en general no correspongué al que cal en un "probable" campió...

Es distingiren pels "europeos": En Cella, Maurici, Serra i Bordoy; i pels "reialistes": En Zamora—que fou... En Zamora—Pelaó i Canals.

El senyor Comorera féu un bon arbitratge.

A l'acabar el partit el camp es convertí en un "ring". Bufetades per les tribunes... "bolets" per la "general"...

Com que suposem són "combats a l'americana"—sense decisió—no esperem els resultats i fugim a buscar "l'auto-Forronda".

FERRÁN

Les dues germanes

A Déu pregant plena de fe la una demana amb viu dolor empar per l'altra. Germana d'hospital aquesta es troba i l'altra pecadora en ell sotmesa.

A la una Déu cridà, el dimoni a l'altra, la una, que es troba sola a totes hores sens més amor que l'esperança eterna, pensant en Déu, cuidant malalts, sospira, mentre que l'altra, sens amor, malmesa, plorant desconhortada, trista i sola, no pensa en Déu ni el cel... la mort desitja!

Així dues germanes pecadores pel mar d'aquesta vida fan sa via pel mal entès d'un foll caprici atretes. Dues germanes en dolors i angoixes, dues germanes en pesars i penes, dues germanes que, com planta exòtica, ni flors han tret ni fruits han dat: són bordes!

B. MASÓ SÁTIR

Oh, madona gentil

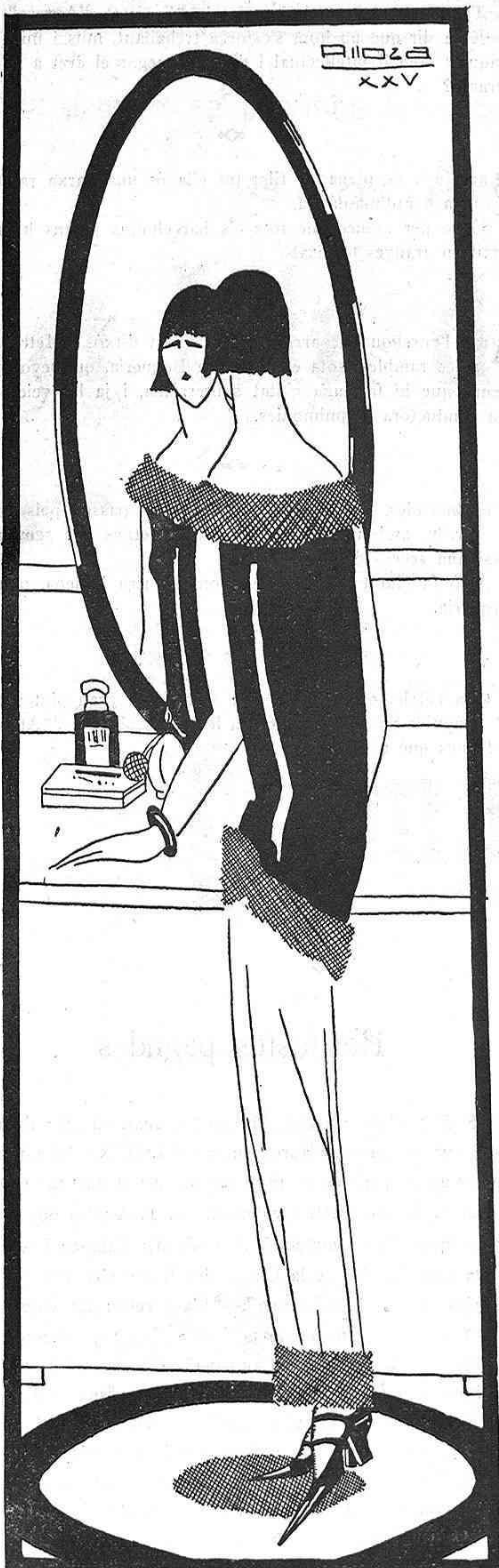
Tu ets l'Amor; sens Amor tot és tristesa; l'Amor és goig, és vida i Poesia... sens ell el nostre cor com moriria, ple d'inquietuds, de dubtes i feblesa!...

Oh, madona gentil, bresca amb dolcesa, arpa santa d'esplèndida harmonia, mai més cap roserar refluïria si un dia s'apagués ta gran bellesa.

Ets la poncella que mai veig marcida, sempre encisera amb ton perfum sagrat; has fet en el meu cor una ferida que sols amb tos petons s'haurà curat...

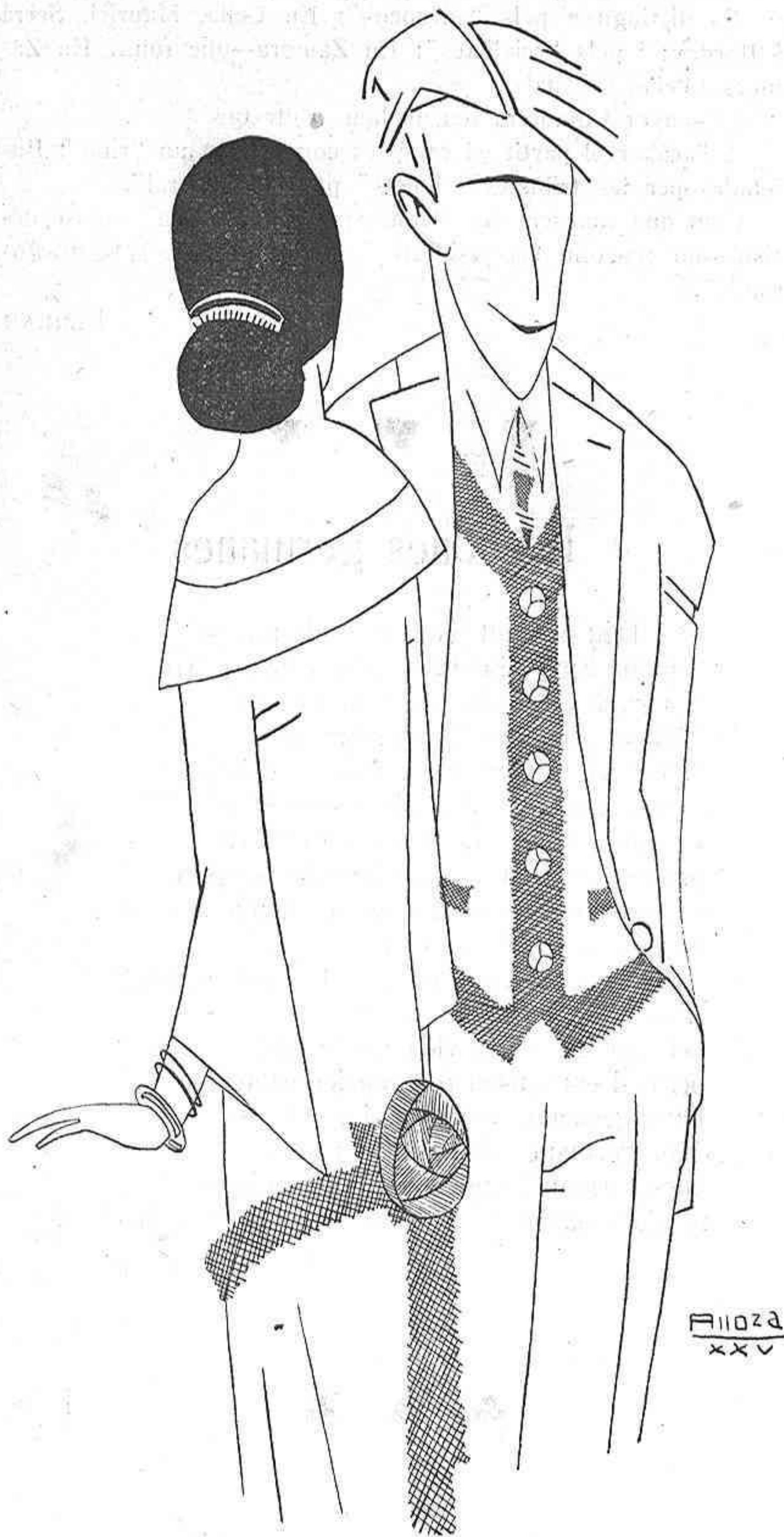
Oh, dolç amor, que'm tens la mort, la vida, empara'm amb ta immensa majestat.

RAMON TORRES ROSELL

GELOSIA

—Em sembla que en Cunitu, el meu novio, no es manifesta gaire bé des de fa una temporada.

EL POBRE FUTBOLISTA

- Nol, et veig molt trist!
-Es des de que ens fan jugar a porta tancada.

ESQUELLOTS

Diu que cada dia són més pocs els que van en el "Metro".
Està clar! El qui s'hi ha constipat una vegada no té ganes de tornar-hi.

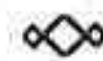
Ens ha dit un metge que al cap d'amunt de les escalinates del "Metro" hi estaria molt bé un rètol que digués: "Un constipat per trenta cèntims".

Ho trobem encertat.

La "Societat d'Autors" ha acordat prohibir la reproducció d'obres musicals a les empreses de raditelefonia sinó paguen els drets corresponents.

Trobem que fa molt ben fet la "Societat d'Autors".

Es a dir que un hom s'esforça treballant, mils i mils gosen d'aquest treball intel·lectual i t'han de negar el dret a la remuneració?

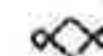

Barcelona és plena de fils; tot ella és una xarxa raditelefònica o radimaniàtica.

Estic per creure que tots els barcelonins ja ens hem convertit en aranyes musicals.

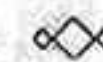

Amb l'enrenou que arriba a fer aquest ditxós "Metropolità" a les rambles, sota el plà de la Boqueria, qualsevol podria creure que hi fan una ciutat subterrània, i ja ho veieu, total una conductora de pulmonies.

Les brigades d'escombriaires municipals passen pels nostres carrers amb un terratrèmol de carretons que sembla que passi una secció d'ametralladores.

Això fa ciutat pobre i Barcelona és rica i plena, plena de porqueria.

A Madrid ha obtingut un èxit sorollós el gran pintor català Joaquím Sunyer, que exposa les seves obres a l'"Ateneu".
Doncs què us creieu?

Respostes pagades

J. S. S. (Vilanova i Geltrú): No pot anar.—T. R.: Dels dos versos que ens envia, n'aprofitem un.—A. B. N.: Li agraim la bona voluntat, però no és prou interessant el que ens envia.—"Richart": Es incorrecte i vulgarot.—F. T. A.: No pot anar.—"De les goges": Lo mateix li dic.—F. M.: Tampoc farem res, aquesta vegada.—M. de la C.: Ja deu haver vist que van tots a l'"Almanac de la Campana".—"L'avi vell": Es vulgarot.—A. V. C.: Ho sentim, però no pot anar.—C. R.: No. Tampoc pot anar.—R. A. C.: Va a "La Campana".—"Josep del Noya": Ja ens vàrem ocupar nosaltres amb l'atenció i respecte deguts.—"Juli Vert": Va a "La Campana".—P. del C.: Va. I lo que no vegi publicat no és per malvolença: és per ordre de la censura.—J. F.: Anirà.—C. C. (Reus): No farem res, minyó, amb aquests dibuixos!—M. B.: No pot ésser.—A. M.: No fa per casa.—V. C.: Anirà.—B. M. S.: No pot anar.

Llibreria Espanyola de Antoni López • • Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFONO A. 4115

Esta semana se pondrá a la venta el tomo 1.º de las obras completas de

Santiago Rusiñol

La Isla de la Calma

Versión castellana de RAFAEL MARQUINA

Un tomo 8.º pta. 5.

J. Roig i Raventós

Flama vivent

NOVEL·LA BARCELONINA

Un volum ptes. 3'50

ALMANAC

L'Esquella de

per a 1925

la Torratxa

Pessetes 1'50

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

